

ἀπαστρος ἐπιθ. σύνηθ. και Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. κ. ἄ.) ἀπαστροντος ἐνιαχ. βιορ. ίδιωμ.

'Εκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀσπαστρος. Ή λ. και παρὰ Δουκ. (Appendix).

1) *'Απάστρευτος*, διδ., σύνηθ. και Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. κ. ἄ.) : "Ἀπαστρο ἄλεσμα - μαγεοεἰ κττ. Ἀπαστρα ἀγγειά - χέρια κττ. πολλαχ. || Ποίημ.

Καὶ νὰ σκορποῦν δὲ θὰ θυμοῦνται οἱ χοῖροι
τ' ἄδετα τὰ χερόβολα μὲ τ' ἀπαστρό τους στόμα

ΚΘΕΟΤΟΚ. Βιργ. Γεωργ. 17. Ή σημ. και μεσν. Πβ. Πρόδρομ. Η 3,20 (εκδ. Hesselung - Pernot) «ἀσπαστρον . . . σαχλόν, ἀνάλατον, βρομιάριν». 2) Ο μὴ ἀγαπῶν τὴν πάστραν, δι μὴ ἐπιμελούμενος τῆς καθαρειότητος, ἀφιλόκαλος σύνηθ. και Πόντ. (Τραπ.) : "Ἀπαστρος ἄνθρωπος. Ἀπαστρη γυναικα-νοικοκυρά κττ. σύνηθ. 3) Μεταφ. πονηρὸς Πόντ. (Κερασ.)

ἀπαστροσύνη

ή, Πελοπν. (Αρχαδ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀπαστρος. Ή λ. και παρὰ Σομ.

Ακαθαρσία, ρυπαρότης: Αὐτὴ ἡ γυναικα ἔχει ἀπαστροσύνη. Η ἀπαστροσύνη είναι μεγάλο κακό. Λὲν πάς νὰ πλύνῃς τὰ χέρια σου πᾶχον τόση ἀπαστροσύνη; Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀπαστρεῖται 1.

ἀπάστρωτος ἐπιθ. πολλαχ. και Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπάστρουτον Μακεδ.

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- και τοῦ ἐπιθ. παστωτός.

1) Ο μὴ ἀλατισθείς η ὁ μὴ τεθείς εἰς ἀλμην πρὸς διατήρησιν, ἐπὶ ίχθύων και κρεάτων πολλαχ. και Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Σαρδέλλες ἀπάστρωτες. Ψάρια ἀπάστρωτα πολλαχ. Κρέας ἀπάστρωτον Χαλδ. Συνών. ἀλίπαστος, ἀντίθ. παστός, παστωμένος (ιδ. παστώνω). 2) Ο μὴ ἔχων λίπος, δι μὴ παχὺς (η σημ. ἐκ τοῦ ὅτι συνήθως παχέα είναι τὰ ἀλίπαστα, οίον τὰ χοίρεια κρέατα) Μακεδ. Συνών. ἀπαχος.

ἀπατα

ἐπίρρη. σύνηθ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀπατος.

Εἰς μέγα βάθος, βαθέως ὅπου δὲν ὑπάρχει πυθμήν, ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης σύνηθ. : Φρ. Ἐπῆγε ἀπατα (έβυθίσθη και μεταφ. ἀπώλετο) σύνηθ. Εἴναι ἀπατα (ώς ναυτικὸς ὄρ., ὅταν ἡ βολίς δὲν εὑρίσκῃ τὸν πυθμένα) Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀβαθα II.

ἀπατά ἐπίρρη. Βιθυν. Ιων. (Κρήν.) Σύμ. Χίος ἀπατα Χίος (Καρδάμ.) πατά Ιων. (Κρήν.) Χίος κ. ἄ. ταπετοῦ Ηπ. (Χουλιαρ.)

Τὸ μεσν. ἐπίρρη. ἀπατά. Τὸ ταπετοῦ ἐκ τῆς ἐνάρθρου συνεκφορᾶς τ' ἀπετοῦ, καθὼς και τ' ἀνάσκελα - τανάσκελα, τ' ἀνω - τάνον, τ' ἀπάνω - ταπάνω κττ.

1) Ακριβῶς, πολλάκις δις ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς ἐπίτασιν τῆς σημ. και ἔνεκα τούτου ἐνίστε και ὡς μία λ. ἐκφερόμενον Ιων. (Κρήν.) Χίος (Καρδάμ. κ. ἄ.): 'Ἐθ-θυμοῦμαι τον, γέ μου, το' ήτον ἀπατά πατά σὰν ἐτοῦτον Χίος "Ἐκαμε εἴκοσι κιλὰ ἀπατα Καρδάμ. Ἐπῆγε εἰς τὸ μέρος ποῦ 'δώτεσ εχτὲς τὸν λόον σου ὅτι 'ὰ πάς; — Ἀπατά, δὲ ποῦ 'ἐν τὸ πέρασεν γὰ καταταυδίον δ νοῦς μου! Χίος 'Ο δεῖνα εἴναι ἀπατά πατά σὰν ἐσένα Κρήν. Ή σημ. και μεσν. Πβ. Φλώρ. και Πλάτζια Φλώρ. στ. 589 (εκδ. Hesselung) «κ' ἐγὼ ποθῶ τὰ Φλώρια ὡς ἀπατὰ ἐμένα». 2) "Οπως, καθὼς Σύμ.: Κάμνει ἀπατὰ μωρό. Τὴν ἔπαθε κι αὐτὸς ἀπατά τὸν Κώστα. Εἴναι-ν-ἀπατά κ' ἐμένα 'Ἀπατά σοῦ (καθὼς σύ). 3) Μόλις δὲν ή διόλου Χίος: ἀπατά πατά τοῦ μοιάζει. 4) Επιτηδες Βιθυν. Ηπ. (Χουλιαρ.): 'Ἀπατά ἥρτε και μοῦ το' πε-με ηγρε Βιθυν. Ταπετοῦ ηρθε Χουλιαρ.

ἀπάταχτα ἐπίρρη. Θράκ. (Άδριανούπ.) ταπάταχτα Θράκ. (Άδριανούπ.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ και τοῦ ἐπιρρ. ἀταχτα.

Λίαν ἀτάκτως: Ταπάταχτα ἔκαμι.

ἀπατεῶνας

δι, λόγ. κοιν.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ούσ. ἀπατεών.

Ανθρωπος πανοῦργος, δόλιος λόγ. κοιν.: Αὐτὸς είναι ἀπατεῶνας λόγ. κοιν. || *Ἀσμ.

'Αφιλότιμε βερπάτη, | ἥψατες μου το τὸ μάτι, ἀφιλότιμε σὲ δῆλα, | δίγνωμε κι ἀπατεῶνα

Νάξ. (Άπύρανθ.) 2) Διαφθορεὺς κόρης ΧΧρηστοβασ. Διαγων. 21: Και ποιὸς ἀκούστηκε γε' ἀπατεῶνας της; — Τὸ πρωτοπαλλήκαρδο σου, δ Φῶτος. Συνών. ἀπάτης (I).

ἀπάτη δι, λόγ. κοιν. ἀπατά Βιθυν.(Προῦσ.) ἀπάτη τό, Κεφαλλ. Παξ.

Τὸ ἀρχ. ούσ. ἀπάτη.

1) Δόλος, πανουργία κοιν.: Πάει ὅλο μὲ ἀπάτη αὐτὸς (είναι δόλιος) κοιν. Αὐτὸ τὸ ἀπάτη δὲν τὸ περίμενα 'πὸ τὸ δεῖνα Παξ. Τὸ κατάλαβα τὸ ἀπάτη ποῦ μοῦ 'καμε Κεφαλλ. || *Ἀσμ.

'Εν-ν-α 'ενω μιὰ μερουνεὰ 'πάνω 'ς τὸ σταμνοστάτην νά 'ρκεσαι νὰ μυρίζεσαι και νὰ σοῦ κάμ' ἀπάτην Κύπρ. — Ποίημ.

Σὰν ἀλλαργεύονταν ἀπὸ μὲ γεμάτοι τρόμο οἱ γάττοι θαρῶνταις ποῦ ἀπαντήθηκαν μὲ φοβερὸ διαβάτη, ἃς ἡταρ, Θέ μου, δυνατὸ νὰ βγοῦνε ἀπ' τὴν ἀπάτη

Ζπαπαντ. ἐν Άνθολ. Η'Αποστολίδ. 333. 2) Μετων. δι πανοῦργος, δόλιος ἀνθρωπος Αθῆν. Πειρ.: Αὐτὸς είναι μεγάλη ἀπάτη. Φύγε ἀπεδῶ, ἀπάτη! Αθῆν. 2) Παιδιά παιζομένη κατὰ σεληνοφώτιστον νύκτα ύπο δόκτω η περισσοτέρων παιδων, καθ' ἧν εἰς κληρούμενος κάθηται ἔχων τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τοὺς ἄλλους και βλέπων πρὸς τὴν γῆν, ἐνῷ οἱ ἄλλοι παραμορφούμενοι διέρχονται διπισθέν του, ὡστε ἐκεῖνος νὰ βλέπῃ μόνον τὴν σκιάν των διαγνωσθείς ἐκ τῆς σκιᾶς καταλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἀναγνωρίσαντος καθημένου παιδίου Θεσσ. (Καρδίτσ.)

ἀπάτης

δι, (I) Ζάκ. Θήρ. Κύπρ. Ρόδ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἀπάτη.

Ἀπατεών ενθ' ἀν.: Φαίνεται ἀπάτης Θήρ. Αὐτὸς δ ἀνθρωπος είναι ἀπάτης, γιατὶ μοῦ 'κλεψε τὰ σταφύλια Ρόδ. Συνών. ἀπάτηνας.

ἀπάτης

δι, (II) Κίμωλ. Νίσυρ. Ρόδ. ἀπάτη τό, Θήρ.

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- και τοῦ ο. πατῶ.

1) Τὸ πρῶτον ὑδατῶδες γλεῦκος τὸ ρέον ἐκ τῶν σταφυλῶν εἰς τὸ ύπολήνιον πρὸ τῆς ἐκθλίψεως των, τὸ πρόχυμα Κίμωλ. Νίσυρ. Ρόδ. Πβ. ἀπάτητος Α 1 β. 2) Λευκὸς οίνος Θήρ.

ἀπάτητος ἐπίθ. κοιν. ἀπάτητε Τσακων. ἀπάτετος Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπάτητον Θεσσ. Σάμ. Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀπάτηγος Κεφαλλ. Πελοπν. (Μεσσ. Τρίκκ. Κορινθ.) κ. ἄ. — ΧΧρηστοβασ. Διηγ. Θεσσαλ. 8 ἀπάτηγον Στερελλ. (Αίτωλ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπάτητος.

Α) Κυριολ. 1) Ο μὴ πατηθείς, κοιν. και Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Δρόμος - τόπος ἀπάτητος. Γῆ ἀπάτητη κοιν. 'Απάτηγα τόπια αὐτεῖνα (τόπια = τόποι) Στερελλ. (Αίτωλ.) 'Απάτηγ' είναι ή στράτα (ὅτε είναι χιονοσκεπής) αὐτόθ. Αὐτὸ τὸ βουνό εἰν' ἀπάτητο, γιατὶ είναι δόλο λόγγος Παξ. Οι κλέφτες ησυχα, μ' ἀλαφρὸ βῆμα συναχτήκαν ἔνας

